

[Heick.]

sådan som indtjeningsmulighederne er, kan det også lade sig gøre, og i hvert tilfælde gælder det samme her som overfor den lov, vi behandlede tidligere, at de, som får mulighed for at bygge under denne lov, trods alt er meget bedre stillet end de, der skal ud at købe et ældre hus i det frie marked. De sidste vil komme langt, langt dyrere afsted.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg vil anbefale, at man stemmer for de af mindretallet foreslåede ændringer, og at man afholder sig fra at stemme for de af ministeren stillede og af udvalgsflertallet tiltrådte ændringsforslag.

Fibiger: Jeg har tidligere givet udtryk for, at loven om udlån til arbejderboliger på landet er en god lov og har opfyldt en mission ude omkring i landet i de senere år. Derfor ser mit parti med stor velvilje på, at det arbejde fortsættes, der vil betyde gode boliger ude på landet for arbejderne. Men det kan ikke være folketingets opgave i den nuværende økonomiske situation at forcere tingene frem, sådan at det bliver dyrere at bygge, end det har været tidligere. Det viser sig jo, at byggeomkostningerne ikke er steget, og hvis man forhøjer beløbet, skal der investeres flere penge, og det er tiden ikke til. Jeg forstår også, at de oplysninger, vi har fået fra boligministeriet, har gjort et vist indtryk på socialdemokraterne og de radikale, således at de nu foreslår at nedsætte beløbet med 1 000 kr. Vi har ment, at man kunne holde sig til det samme beløb, som man havde før, og jeg anbefaler derfor, at man stemmer for ændringsforslagene nr. 2 og 4 til § 5 og undlader at stemme for de af ministeren med tilslutning fra socialdemokraterne og det radikale venstre stillede ændringsforslag.

Kirkegaard: Som det er nævnt af udvalgets ordfører, det ærede medlem hr. Bladt, bygger forslaget om forhøjede udlån til landarbejderboliger på landet på en enstemmig indstilling fra jordlovsudvalget. Med den erfaring, som jordlovsudvalgets medlemmer nu engang har, turde jeg ikke ved første behandling tage absolut afstand

fra en forhøjelse af lånegrænsen, men tillod mig dengang at tilråde forsigtighed. Vi har jo visse erfaringer for, at billige og rigelige lån til byggeriet presser omkostningerne op.

Ved første behandling stod det mig ikke klart, hvordan man i selve lånevilkårene kan tilskynde til de lavest mulige byggeomkostninger, samtidig med at der ydes nogenlunde tilstrækkelige lån. I udvalget er der fremlagt regnskaber for, at et hus kan bygges for ca. 21 000 kr. Jeg tror, at det tilfælde er ret enestående, om ikke helt enestående. Endvidere skønner jeg, at det er en udbredt opfattelse iblandt udvalgets medlemmer, at et hus let bliver for ringe, hvis det absolut skal presses ned til 21 000 kr. Det almindelige vil i hvert tilfælde være, at et hus af den art, vi her taler om, koster nogle få tusinde kroner mere, men det er vanskeligt for mig at opgive noget bestemt tal.

Det største problem for en landarbejder, som ønsker at bygge sig en bolig i henhold til den foreliggende lov, er ikke, hvorledes han skal skaffe pengene til den årlige ydelse; erfaringerne viser jo, at det lå ret godt for dem, som har opnået et lån. Det, der er vanskeligt, er at skaffe de få tusinde kroner, som huset koster udover byggelånet, og de vanskeligheder kan let føre til, at de, som måske trænger hårdest til at få et sådant hus, intet får. For tiden er det jo sådan, at det næsten kun er dem, som ikke har noget lånebehov, der kan låne penge. Jeg mener, at vi bør drøfte — det har jeg skrevet et par ord om i betænkningen — om det ikke var en mulighed, at der kun gives nedslag i renteydelsen for den del af lånet, der går op til underkanten af det nødvendige, og for lån derudover gives der ingen nedslag i ydelsen. Herved vil enhver låntager være direkte økonomisk interesseret i at holde byggeomkostningerne nede på det niveau, som dækkes af den gunstige del af et lån, og det vil sige, at der i selve lånevilkårene er en direkte tilskyndelse til at holde byggeomkostningerne nede.

Selvom det foreliggende forslag går til fornyet udvalgsbehandling, er det ikke sikkert, at vi kan nå frem til den ændring, jeg her har nævnt. Tiden er jo fremrykket; men så håber jeg, at vi måske kan se på det til næste år. Så skal jeg iøvrigt med